

УДК 656.07

**ПРОБЛЕМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ
МІЖНАРОДНИХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ***Нагорний Є.В., д.т.н., проф.;**Курпіль Д.А., студентка**Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Вигідне географічне положення України на напрямках основних транзитних потоків між Європою та Азією, створює всі необхідні передумови для збільшення вантажопотоків через територію нашої держави. З початку XXI сторіччя в Україні відбувається процес глобалізації та інтеграції виробництва. Докорінно змінюється конкурентне середовище на ринку транспортних послуг, що пов'язано з послабленням державного регулювання цієї галузі народного господарства[1].

При цьому головними задачами транспорту залишаються сучасне, якісне та повне задоволення потреб народного господарства та населення у перевезенні вантажів та пасажирів, підвищення надійності та економічної ефективності роботи транспорту. На жаль, на сьогодні транспортна система України не в повній мірі готова до забезпечення перевезень у належних обсягах.[1] Транзитний потенціал і вигідне положення використовується лише на половину. Спостерігається відставання та недостатнього розвитку нормативно-правової бази і низького інвестиційного потенціалу транспортного-дорожнього комплексу збільшується зношення технічних засобів, погіршується їх структура, а оновлення відбувається повільними темпами, практично відсутні відповідним чином обладнанні місця для стоянок та відпочинку водіїв, не забезпечується належна безпека руху, зростає негативний вплив діяльності транспорту на навколишнє середовище та здоров'я людини. Система організації міжнародних перевезень вантажів автомобільним транспортом є недосконалою, також функціонування автомобільного транспорту має відсутній системний підхід. Все це в умовах жорсткої конкуренції призводить до витіснення українських перевізників з міжнародних ринків транспортних послуг, знижує якість обслуговування вітчизняних підприємств і населення, створює реальну загрозу державі.[2]

Основою для аналізу та характеристик вантажопотоку України виступають субіндекси LPI: якість роботи митних органів, транспортна інфраструктура, якість міжнародних перевезень, можливість відстеження вантажу та своєчасність доставки вантажів.[3]

Аналіз субіндексів міжнародних перевезень у 2016 та 2018 роках [4], наведених на рис.1, свідчить про те, що у 2018 р. найбільшого впливу надають індекси відстеження проходження вантажів та своєчасність доставки. Значного зниження зазнала «Транспортна інфраструктура» - зниження значення з 2,49 до 2,38. Погіршення відбулося із-за істотного відставання темпів розвитку дорожньої мережі, низького рівня доступності та якості транспортних послуг, транспортні технології не відповідають сучасним вимогам ефективного функціонування транспорту в умовах ринку. Також значних втрат зазнав показник «Своєчасність доставки» – з 3,51 до 3,45, тобто погіршення може відбуватися із-за неузгодженої роботи різних видів транспорту й організації перевезень вантажів, а також впливає наявність «вузьких місць», де виникають понаднормативні простой на пунктах перевалки різними видами транспорту і на прикордонних переходах.

«Якість роботи митних органів», тобто ефективність процедур митного оформлення та управління коридорами становить 2,46 більше від 2016 року. Поліпшення відбулося із-за покращення таких показників, як кількість установ, які повинен пройти вантаж, під час організації перевезень в напрямках експорт та імпорт, кількість необхідних документів, час витрачений на митне очищення вантажу і т.д. Спостерігаються позитивні зміни показників «Можливість відстеження вантажу» та «Якість міжнародних перевезень».

Відповідно, для покращення іміджу країни, необхідно вирішити питання розбудови та модернізації транспортно-митної інфраструктури та підвищення якості роботи митних

органів: зменшення кількості необхідних дозволів та документів при перетині кордону, та в разі можливості об'єднання контролюючих установ.[4]

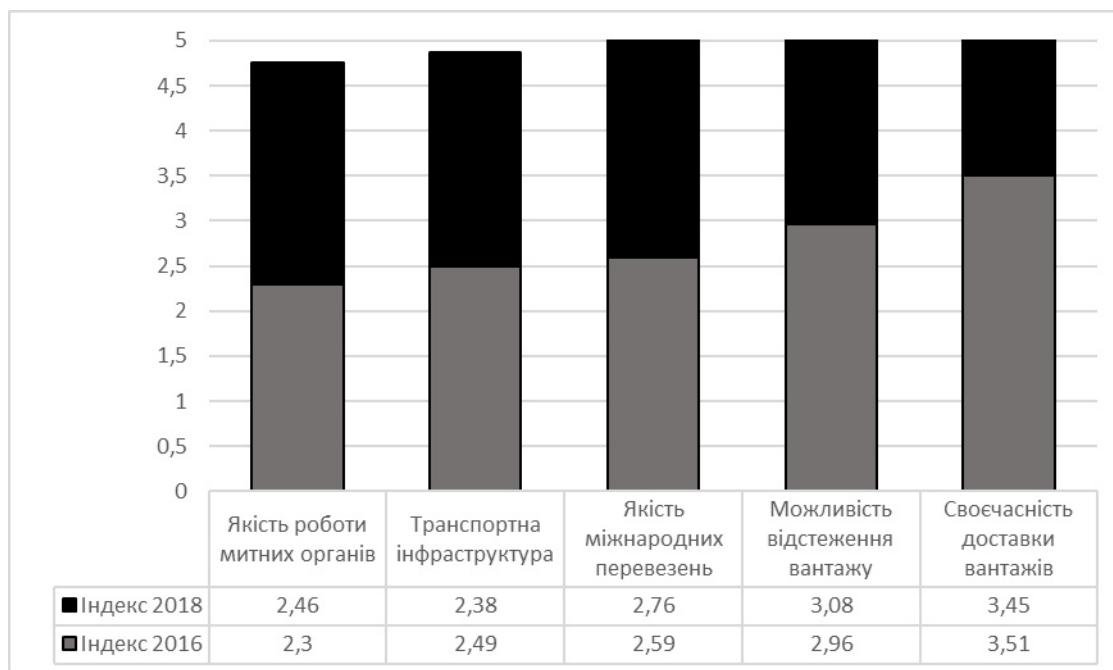

Рисунок 1 – Співвідношення логістичних параметрів української транспортної мережі та максимального можливих

Отже, до основних проблем логістичного забезпечення функціонування міжнародних транспортних коридорів на території України можна віднести:

- 1) низьку якість транспортно-логістичного обслуговування вантажного потоку;
- 2) невисокий рівень транспортно-логістичної інфраструктури;
- 3) значні затримки при перетині кордонів, пов'язані з роботою митниці та інших контролюючих органів;
- 4) практична відсутність узгодженої взаємодії різних видів транспорту;
- 5) негативний вплив транспорту та об'єктів логістичної інфраструктури на екологію регіонів.

Література:

- 1) Пилипенко Ю.В. Підвищення ефективності управління вантажопотоками в міжнародних транспортних коридорах./ Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.22.01 – «Транспортні системи» (275 – Транспортні технології(за видами транспорту)). – Національний транспортний університет, Київ, 2019 р.
- 2) Пасічник А.М., Лебідь І.Г., Кутирєв В.В. Транспортно-логістична інфраструктура України: проблеми та перспективи розвитку//Управління проектами, системний аналіз і логістика. – К.: НТУ – 2012.
- 3) Запотоцький С. Транспортна логістика: основні виклики для України// Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. -2016 р.
- 4) Гринів Л.В., Синиця С.М. Шляхи підвищення конкурентоспроможності міжнародних транспортних перевезень [Текст]/Л.В. Гринів, С.М. Синиця// Наука й економіка, 2010 р.- №3(19)